

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 26, maj 2021 10:05

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 442

„Środowisko samorządowe potrzebuje rzetelnej dyskusji na temat systemu finansowania samorządów, umożliwiającego wspólnotom lokalnym realizację zarówno bieżących zadań, jak i wieloletnich planów rozwoju” – czytamy w oświadczeniu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego. W dokumencie odniesiono się do zapowiedzi autorów Polskiego Ładu podniesienia dolnej granicy opodatkowania podatkiem PIT.

W Polskim Ładzie znalazła się zapowiedź wprowadzenia kwoty 30 tys. zł jako wolnej od podatku PIT. O ile deklaracja ta z pewnością ucieszy wielu obywateli, tak dla samorządów oznacza poważny deficyt w dochodach. Jak podkreśla Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej: „Finanse samorządów lokalnych doznały istotnego uszczerbku w wyniku niedawnego obniżenia stawki pierwszego progu podatkowego oraz zwolnienia z podatku od dochodów osobistych osób do 26. roku życia. Zmniejszenie wpływu do kasy samorządu z tego tytułu to strata sięgająca blisko 7 miliardów zł”. Niepokój Fundacji budzi także zapowiedź stworzenia specjalnego funduszu zarządzanego centralnie, który miałby uzupełniać potrzeby samorządu. „Wszystko to prowadzi do umocnienia zjawiska klientelizmu, ustawiającego samorządy w pozycji petenta. Stanowi to jawne zaprzeczenie konstytucyjnej pozycji oraz samej idei samorządu terytorialnego” – apelują sygnatariusze oświadczenia.

Najważniejsze dla funkcjonowania samorządów są ich dochody własne, których najważniejszym źródłem są udziały w podatkach PIT i CIT. Taka hierarchia dochodów wynika z samej istoty konstytucyjnej zasady samodzielności gmin, powiatów i samorządowych województw (art. 165 ust. 2 Konstytucji) i jest tej samodzielności, często zwanej także autonomią finansową, podstawowym wyrazem i zarazem gwarancją.

Jak podkreśla Fundacja, im większy udział dochodów własnych, tym większa samodzielność w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań. Ograniczanie udziału dochodów własnych, nawet jeśli towarzyszyłoby temu zwiększanie subwencji i dotacji, wiedzie prostą drogą do likwidacji samorządności i cofa nas wszystkich do czasów, kiedy samorządu – tak jak przed 1990 r. – nie było, do Rad Narodowych i partyjnych nominatów na ich czele.

Ostatnie 30 lat to niewątpliwy sukces polskiej samorządności. Mając powyższe na uwadze, Fundacja apeluje o „rozpoczęcie otwartego dialogu na temat przyszłości samorządu terytorialnego prowadzonego w duchu zaufania do liderów lokalnych i ich doświadczeń w ciężkiej pracy na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców”.